

hvor der kan være behov for, at førerretten kan generhverves inden frakendelsestidens udløb, og at bestemmelsen på den baggrund bør opretholdes.

I relation til udvalgets forslag om at ophæve den særlige regel i færdselslovens § 132, stk. 2, hvorefter personer, der har gennemført alkoholbehandling, kan generhverve førerretten væsentligt hurtigere end andre, er Justitsministeriet enig i, at den præventive effekt af frakendelsesreglerne kan svækkes ved, at en bestemt persongruppe kan erhverve førerretten allerede, når halvdelen af frakendelsestiden er forløbet.

Det er anført i en række hørings svar over betænkningen, at en ophævelse af § 132, stk. 2, kan medføre, at tilskyndelsen af personer med et alkoholproblem til at søge behandling bliver svækket, idet der dermed ikke længere vil være en ekstra tilskyndelse til at blive behandlet.

Justitsministeriet finder imidlertid efter en samlet vurdering, at ønsket om at tilskynde personer med et alkoholproblem til at søge behandling i stedet bør fremmes ved at motivere den pågældende i forbindelse med afsoning af frihedsstraffen. Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af det samtidig fremsatte lovforslag om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt begrænset fællesskab for »negativt stærke« indsatte m.v.), at der i forbindelse med en sådan afsoning vil kunne fastsættes vilkår om alkoholbehandling m.v. Justitsministeriet foreslår på den baggrund § 132, stk. 2, ophævet i overensstemmelse med udvalgets forslag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 20 og 21, og bemærkningerne hertil.

8. Gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning

8.1. Gældende ret

8.1.1. Varigheden af gentagelsesvirkningen af en afgørelse om spiritus- og promillekørsel i relation til straffen

Efter straffelovens § 81, nr. 1, skal det i almindelighed indgå som skærpende omstændighed ved straffens fastsættelse, at gerningsmanden tidligere er straffet af betydning for sagen. Herudover følger det af § 84, at gentagelsesvirkningen i relation til anvendelsen af bestemmelser om forhøjet straf eller andre retsfølger i gentagelsestilfælde først ophører, når der, før den straffbare handling er begået, er forløbet 10 år efter at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet. Endvidere vil det efter straffelovens § 84 ikke længere være en betingelse for at kunne anvende bestemmelser om forhøjet straf m.v. i gentagelsestil-

fælde, at den tidligere og den aktuelle kriminalitet er begået efter det fyldte 18 år.

På området for spiritus- og promillekørsel har der udviklet sig et helt særligt og meget detaljeret system af skærper af straf og frakendelse i gentagelsestilfælde. Dette bygger dels på udtrykkelige lovbestemmelser, dels på fast praksis om skærpelse i gentagelsestilfælde inden for de gældende strafferammer eller bestemmelser om frakendelse.

Færdselsloven indeholder to bestemmelser om mulighed for forhøjet straf i gentagelsestilfælde i sager om spiritus- og promillekørsel. Efter § 117, stk. 2, nr. 1, kan straffen for spirituskørsel med en promille, der ikke overstiger 2,00 (som efter § 117, stk. 1, 1. pkt., straffes med bøde) stige til fængsel indtil 1 år, hvis føreren tidligere er dømt for spiritus- eller promillekørsel.

Efter § 117, stk. 3, 3. pkt., kan straffen for promillekørsel og kørsel på ikke registreringspligtig knallert (som efter § 117, stk. 3, 1. pkt. straffes med bøde) stige til fængsel indtil 1 år, hvis føreren tidligere er dømt for spiritus- eller promillekørsel.

Bestemmelserne i § 117, stk. 2, nr. 1, og § 117, stk. 3, 3. pkt., er ikke obligatoriske strafskærpselsbestemmelser i gentagelsestilfælde, jf. formuleringen, at straffen *kan* stige til fængsel indtil 1 år. Loven udelukker derfor heller ikke, at domstolene generelt i praksis fastsætter en kortere gentagelsesvirkningsperiode end den, der fremgår af straffelovens almindelige regel. Der er da også på færdselslovens område en fast praksis for, at gentagelsesvirkningen af en dom for spiritus- og promillekørsel regnes fra endelig dom – og ikke fra straffen er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet, jf. § 84 (tidligere § 81).

Endvidere ophører gentagelsesvirkningen af en dom, der medfører betinget frakendelse, både i relation til frakendelsessanktionen og til strafspørgsmålet samtidig med prøvetiden i henhold til den betingede frakendelse (som altovervejende hovedregel efter 3 år og ikke som efter straffelovens § 81, stk. 3, efter 5 år), uanset om det nye forhold er en promillekørsel eller spirituskørsel.

Der ses ikke i trykt retspraksis at foreligge domme om den tidsmæssige udstrækning af gentagelsesvirkningen i relation til straffen for en promillekørsel, der har medført et kørselsforbud i medfør af færdselslovens § 126, stk. 4. Efter færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 4, skal førerretten frakendes ubetinget, hvis føreren, inden for 3 år efter at kørselsforbuddet blev pålagt, begår et nyt forhold. Gentagelsesvirkningen af en dom for promillekørsel, der medfører et kørselsforbud, behandles således i henseende til frakendelses-